

gemeente
Zoetermeer

Vernieuwing selectielijst Gemeentearchief

Vernieuwing selectielijst Gemeentearchief

mei 2016

opdrachtgever:
Informatie en Automatisering Peter Versluis

rapportage:
JaBo, team Onderzoek & Statistiek Bert Ploeger

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	WERKWIJZE LOKALE SYSTEEM- EN TRENDANALYSE	7
3	BEVINDINGEN	9
3.1	sociaal domein	9
3.2	domein ruimte	9
3.3	domein economie, onderwijs, werkgelegenheid:	10
3.4	domein vrije tijd (cultuur, sport, recreatie);	10
3.5	domein openbare orde / veiligheid:	11
3.6	bestuur, organisatie c.a.:	11
4	AANVULLING	13
	BIJLAGE I: TRENDANALYSE VNG	15
	BIJLAGE II: INVENTARISATIE VAN ACTUELE EN RECENTE AANDACHTSGEBIEDEN IN DE GEMEENTE ZOETERMEER	17
	BIJLAGE III: GESPREKSPARTNERS	23

1

INLEIDING

De selectielijst van gemeentelijke en intergemeentelijke archiefbescheiden¹ moet, ten gevolge van ontwikkelingen in wet- en regelgeving, worden geactualiseerd. Deze actualisatie diende aanvankelijk vóór 1 januari 2016 te geschieden, maar is uitgesteld. De selectielijst zal nu van toepassing zijn op archiefbescheiden opgemaakt of ontvangen na 1 januari 2017. Eind 2015 is hiertoe een (landelijke) ontwerp-selectielijst gepubliceerd².

De selectie van archiefbescheiden vindt plaats op basis van verschillende analyses:

- De *systeemanalyse* brengt de informatie in kaart op basis waarvan de meest wezenlijke activiteiten van een overheidsorganisatie kunnen worden gereconstrueerd.
- De *risicoanalyse* vindt plaats op basis van de vraag welk risico er bestaat wanneer informatie binnen een bepaalde termijn wordt vernietigd.
- De *trendanalyse* beoogt de informatie te identificeren die voortkomt uit de meest kenmerkende maatschappelijke ontwikkelingen.

In opdracht van de VNG zijn dergelijke analyses op landelijk niveau uitgevoerd. Daarbij geldt voor de *trendanalyse* dat er een onderzoek is uitgevoerd naar ontwikkelingen die kunnen worden vertaald naar (landelijk geldende) trends op lokaal niveau. Het onderzoek hiertoe is verricht door adviesbureau *STROOM in* in 2014.³

lokale analyse

Naast deze generieke trendanalyse is ook een - aanvullende - lokale (voor gemeenten specifieke) trendanalyse gewenst. De afdeling Informatie en Automatisering heeft Onderzoek & Statistiek gevraagd een zoektocht naar lokale trends te begeleiden. Daarbij gaat het om een *prospectieve* trendanalyse (dat wil zeggen: de analyse beschrijft maatschappelijke ontwikkelingen waarvan te verwachten is dat deze in de nabije toekomst een rol spelen op het lokale niveau). Voor de lokale analyse geldt dat, waar nodig, aanvullende thema's worden geïdentificeerd: thema's derhalve die niet in de uitkomsten van de landelijke trendanalyse voorkomen.

Behalve naar maatschappelijke trends is, in het kader van de *systeemanalyse*, tegelijk ook naar het overheidshandelen (door de gemeente Zoetermeer) gekeken.

Het doel van deze exercitie is: uiteindelijk te beschikken over goede criteria voor het vormen, bewaren en vernietigen van archiefbescheiden op het gebied van overheidshandelen en voor maatschappelijke ontwikkelingen.

advies

De hierna volgende verslaglegging is een verantwoording van die zoektocht. De uitkomst van de zoektocht is dat de landelijke selectielijst (in ontwikkeling) voldoende dekkend is voor Zoetermeer. I&A en O&S concluderen dat er geen specifiek Zoetermeerse onderwerpen hoeven te worden toegevoegd.

Wel is het van belang ontwikkelingen in de samenleving op de voet te blijven volgen en naar aanleiding hiervan periodiek nodig de selectiecriteria aan te passen.

¹ De selectielijst is de belangrijkste grondslag voor de vernietiging en overbrenging van archiefbescheiden. Een selectielijst beschrijft de archiefbescheiden van een overheidsorgaan. In een selectielijst wordt aangegeven of archiefbescheiden voor blijvende bewaring of voor vernietiging in aanmerking komen. Bij archiefbescheiden die voor vernietiging in aanmerking komen, staat vermeld na welke termijn de stukken moeten worden vernietigd.

² *Ontwerpselectielijst gemeenten en intergemeentelijke organen 2017*, Vereniging van Nederlandse Gemeenten, 2015

³ te Slaa, R. en H.A Hokke, *Rapport Prospectieve Trendanalyse VNG*, bureau STROOM in, 2014

2

WERKWIJZE LOKALE SYSTEEM- EN TRENDANALYSE

uitgangspunt

Als uitgangspunt is het voorwerk genomen dat door bureau *STROOM in* is verricht.

Dit adviesbureau heeft zes maatschappelijke domeinen onderscheiden en heeft binnen die domeinen een aantal trends geïdentificeerd (bijlage I).

De indeling in domeinen is ten behoeve van de Zoetermeerse analyse overgenomen:

- het sociaal domein;
- het domein ruimte;
- het domein economie (+ onderwijs en werkgelegenheid);
- het domein vrije tijd (cultuur, sport, recreatie);
- het domein openbare orde en veiligheid;
- het domein bestuur, organisatie, gemeentelijke dienstverlening.

bestudering algemeen beleid

Als voorbereiding op een bijeenkomst met sleutelinformanten is een globaal overzicht opgesteld van thema's waar de gemeente zich mee bezighoudt, of waar zij zich in recente jaren mee bezig heeft gehouden. Dit overzicht, opgenomen als bijlage II, is ontleend aan Programmabegrotingen van de afgelopen jaren, aan stemmingslijsten van de gemeenteraad en aan het hoofdlijnenakkoord 2014-2018.

sleutelinformanten

Binnen de ambtelijke organisatie is aan enkele ervaren medewerkers uit uiteenlopende disciplines gevraagd om mee te denken over de trends die kenmerkend zijn voor Zoetermeer. Deze groep is aangevuld met een historicus van buiten de organisatie.

Zie bijlage III voor een overzicht van hun namen, plek in de organisatie, hun deskundigheid.

bijeenkomst met sleutelinformanten; aanvullende gesprekken

In een bijeenkomst op 12 november 2015 is voor elk van de zes domeinen nagegaan of er specifiek Zoetermeerse thema's zijn die als afzonderlijke trend in de selectielijst zouden moeten worden opgenomen. Dit gebeurde tegen de achtergrond van de documenten die zijn opgenomen als bijlage I en II.

In een aantal gevallen is deze vraag doorgeschoven naar specialisten op een bepaald terrein die niet aan de eerste sessie deelnamen. In februari 2016 zijn met deze specialisten aanvullende gesprekken gevoerd.

3

BEVINDINGEN

3.1 sociaal domein

De gesprekspartners op 12 november 2015 beschouwen voor het sociaal domein in de komende jaren de volgende thema's / ontwikkelingen als het meest relevant:

- De participatiesamenleving, met als kenmerkende elementen:
 - een (op termijn) kleinere rol voor de overheid;
 - het beroep dat op zelfredzaamheid van burgers wordt gedaan;
 - sterkere rol voor de buurt en de familie.
- Toenemende regeldruk; toenemende financiële last voor de gemeente.
De gemeente wordt daardoor kwetsbaarder en zal zich willen wapenen tegen risico's
- Institutioneel:
 - het tot stand komen van nieuwe instellingen;
 - nieuwe overlegstructuren;
 - regionalisering.
- ontwikkelingen in de samenleving:
 - vergrijzing;
 - jongerenproblematiek;
 - sociale onrust.

Naar aanleiding hiervan is vastgesteld dat de trendanalyse voor Zoetermeer niet met één of meer deelthema's hoeft te worden uitgebreid. De besproken onderwerpen maken deel uit van de landelijk vastgestelde thema's.

3.2 domein ruimte

Voor het ruimtelijke domein worden voor de komende tijd de volgende thema's / ontwikkelingen in Zoetermeer als relevant beschouwd:

- vergrijzing
 - vergrijzing heeft effecten voor de woningmarkt;
 - vergrijzing leidt tot schuiven met functies in de stad (voorzieningen naar mensen toe brengen).
- woningmarkt:
 - toenemende behoefte aan betaalbare woningen; onvoorspelbare markt;
 - mismatch tussen woningaanbod en woningzoekenden (zowel binnen Zoetermeer als in de regio), onder meer leidend tot leegstand.
 - rol van de corporaties (verkoop van woningenbestand).
- problemen in de detailhandel (leidend tot leegstand).
- een minder centrale rol van de overheid bij de invulling van de ruimte:
 - nieuwe wetgeving, deregulering;
 - toenemende rol van participatie, leidend tot juridisering, meer WOB-verzoeken.
Het belang van een goed ontsloten archief neemt hierdoor sterk toe.
- regionale afstemming
 - behalve met de provincie ook met de MRDH en andere partijen;
 - regionalisering van archieven;
 - incidentele samenwerkingsverbanden.
- beheer, vernieuwing:
Een kenmerk van new towns zoals Zoetermeer is (sterker dan bij andere gemeenten) het bestaan van pieken in de tijd bij de planning en uitvoering van beheer en vernieuwing in de openbare ruimte. Die pieken zijn het gevolg van gelijktijdige veroudering van grote delen van de stad. Dit kan een afwijkende planning vergen.

De meeste van de bovenstaande ontwikkelingen verschillen in essentie niet van ontwikkelingen elders in het land. Alleen het laatste punt is tot op zekere hoogte specifiek voor een stad als Zoetermeer. Dit onderwerp is daarom in een vervolgesprek verder uitgediept:

Doordat de bouwgeschiedenis van Zoetermeer van recente datum is, is er het voordeel dat er informatie beschikbaar is over het waarom van de destijds gemaakte ontwerpen en van de (vernieuwende) keuzes bij de uitvoering. Soms zit die echter alleen in de hoofden van medewerkers. Een greep uit de genoemde voorbeelden: fietspadenplannen, zorgvuldig doordacht watersysteem, gescheiden rioolstelsel, een experiment met PVC riolering, stadshart op twee niveaus. Bij de ontwikkeling van de stad was er veel (financiële) ruimte voor vernieuwing en experimenten. Zaken die goed zijn gelukt zijn geruisloos verwerkt in bestekken; mislukkingen (zoals de PVC riolering) zijn enigszins aan het zicht onttrokken. Bij vernieuwing kan het van belang zijn deze keuzes te kennen.

Uit het vervolgesprek is dus gebleken dat het van belang is de keuzes van destijds gearhiveerd te hebben, of zo nodig alsnog vast te leggen. Het gesprek heeft geen aanwijzingen opgeleverd voor ontwikkelingen in de praktijk van het beheer in Zoetermeer die afwijken van ontwikkelingen elders.

3.3 domein economie, onderwijs, werkgelegenheid

Voor het domein economie, onderwijs en werkgelegenheid worden voor de komende tijd de volgende thema's / ontwikkelingen in Zoetermeer als relevant beschouwd:

- vervlechting van economie en onderwijs;
- ontwikkeling van de informatietechnologie; aansluiting op maakindustrie;
- een teruglopend winkelbestand;
- duurzame ontwikkeling; circulaire economie.

Geen van deze ontwikkelingen kan worden beschouwd als specifiek voor Zoetermeer. In een nader contact met een materiedeskundige (Frank Slingerland, adviseur economie) is dit bevestigd.

3.4 domein vrije tijd (cultuur, sport, recreatie)

Voor het domein vrije tijd worden voor de komende tijd de volgende thema's / ontwikkelingen in Zoetermeer als relevant beschouwd:

- toename van de deelname aan (individuele) sportieve activiteiten buiten de verenigingsstructuur.
- Zoetermeer blijft zich profileren als leisurestad.
- Zoetermeer heeft, voor een middelgrote stad, een uitzonderlijk rijk verenigingsleven. Naar verwachting is dit blijvend. Het kan van belang zijn zich te richten op het veiligstellen van statuten en subsidiedossiers.
- toename van het aantal (kleine) bottom up initiatieven, leidend tot een vraag naar het faciliteren / subsidiëren van dergelijke kleine projecten.

Tendensen als het toenemend sporten buiten verenigingsverband en de toename van het aantal kleine initiatieven zijn niet specifiek voor Zoetermeer. Voor het rijke verenigingsleven geldt hetzelfde. Met een materiedeskundige (Jan Kragt, citymarketeer) is het punt van de leisurestad doorgenomen. Dit leverde een overzicht van projecten en beleidsspeerpunten op, onder meer:

- initiatieven op watergebied (doorgaande, doorvaarbare routes);
- betrokkenheid van de gemeente bij grote leisureaccommodaties (zoals een mogelijke doorstart van het failliete Dutch Water Dreams);
- samenwerking met een investeringsmaatschappij om te komen tot een vernieuwingsslag op het gebied van recreatief winkelen;
- ontwikkeling van een Factory Outlet Center, waardoor de binnenstad een boost kan krijgen.
- innovatiecampus rond de Dutch Innovation Factory.

Weliswaar zijn dit onmiskenbaar Zoetermeerse projecten, maar beschouwd op een hoger abstractie-niveau zijn ze dat niet: dan gaat het om gemeentelijke betrokkenheid bij de vrijetijdssector en de vrijetijdseconomie. Misschien is die betrokkenheid wel groter dan elders in het land, maar niet bij wezenlijk andere onderwerpen.

3.5 domein openbare orde / veiligheid

Voor het domein openbare orde en (sociale) veiligheid worden voor de komende tijd de volgende thema's / ontwikkelingen in Zoetermeer als relevant beschouwd:

- cyberveiligheid, en Zoetermeerse initiatieven op dit gebied (opleidingen).
- onveilige plekken
 - bij wijkgrenzen;
 - doordat sportvoorzieningen zich bij de stadsrand bevinden;
 - door de (lage) onderhoudsniveaus die in de openbare ruimte worden gehanteerd.
- de discrepantie tussen de perceptie van (on)veiligheid en de feitelijke (on)veiligheid.
- jihadisme, Syriëgangsters.
- initiatieven binnen de gemeente zoals WAS (Wijk en Agent Samen), Waaks! (oplettende hondenbezitters).
- de Stadsmarshall in Buytenwegh.

Het thema van radicalisering en jihadisme is landelijk actueel, maar speelt in sommige gemeenten, waaronder Zoetermeer, een relatief belangrijke rol. Daarmee is de problematiek niet specifiek voor Zoetermeer. Ook de andere genoemde thema's zijn dat niet en vallen in grote lijnen binnen de door *STROOM* in gesignaleerde trends.

De nieuwe functie van stadsmarshall, waarvoor dit ook geldt, is besproken met de deze functionaris zelf (Jerrel Denijn). Dit is een unieke (gemeentelijke) functie die zich in één buurt (Buytenwegh) richt op veiligheid. Binnen de wettelijke kaders heeft de stadsmarshall veel praktische bevoegdheden die hij inzet in samenwerking met partijen in de wijk zoals de politie, jongerenwerkers, scholen, winkeliers, woningcorporaties, de wijkmanager en bewoners.

Ook elders in Zoetermeer wordt gewerkt aan maatwerk op het gebied van veiligheid, door middel van gemeenschappelijke veiligheidsagenda's voor wijken.

3.6 bestuur, organisatie c.a.

Voor het domein van bestuur en organisatie worden de volgende thema's / ontwikkelingen in Zoetermeer als relevant beschouwd:

- Samenspraak / participerend bestuur neemt in Zoetermeer een grote vlucht. Dit leidt tot veel (decentrale) initiatieven, en beïnvloedt het functioneren van de lokale (representatieve) democratie, bijvoorbeeld door de toenemende invloed van pressiegroepen (met het risico van bestuurlijke verlamming)
Het gemeentearchief kan op het terrein van samenspraak een belangrijke rol spelen, want het risico is aanwezig dat door de decentrale opzet van samenspraak, informatie verloren gaat of niet meer goed ontsloten kan worden.
- toenemende kloof tussen de raad en de gemeentelijke organisatie.
- toenemende informatievraag op detail (raad versus college).

De gesignaleerde tendensen hangen in samen met de (op landelijk niveau) veranderde verhouding tussen gemeente en samenleving.

4

AANVULLING

hotspotmonitor

Paragraaf 3 is weliswaar gebaseerd op de inzichten van een aantal professioneel betrokkenen, dat neemt echter niet weg dat bij een andere samenstelling van het panel waarschijnlijk nog wel andere trends gevonden zouden zijn. Bovendien staan de geschiedenis en de toekomst niet stil.

Regelmatig herijken is dus van groot belang: de selectielijst kan geen statisch document zijn.

Vanuit dit inzicht heeft het Nationaal Archief een methode beschreven die - in elk geval voor rijksorganen - in de plaats treedt van de trendanalyse: de meer slagvaardige *hotspotmonitor*, die met regelmaat (bijvoorbeeld jaarlijks) wordt herhaald.

In de handreiking *Belangen in Balans*⁴ definieert het Nationaal Archief een hotspot als volgt:

"Een hotspot is een gebeurtenis of kwestie die leidt tot een opvallende of intensieve interactie tussen overheid en burgers of tussen burgers onderling. Het gaat dus om zaken die veel maatschappelijke beroering veroorzaken. Het doel van de periodieke hotspot-monitor is om er voor te zorgen dat de archiefbescheiden die betrekking hebben op hotspots in de samenleving worden aangewezen voor blijvende bewaring. De hotspot-monitor resulteert in de identificatie en selectie van blijvend te bewaren archiefbescheiden."

Ook de VNG heeft deze methode opgenomen in haar publicatie over de ontwerpselectielijst en geeft aanbevelingen voor de praktische toepassing van een lokale hotspotmonitor.

In 2016 wordt hierover een handreiking voor lokale overheden uitgebracht.

⁴

Belangen in Balans, Handreiking voor waardering en selectie van archiefbescheiden in de digitale tijd, Nationaal Archief 2015

Bijlage I: trendanalyse VNG

(uit: Rapport prospectieve trendanalyse VNG 2010 - 2020, STROOM in, 2014)

Deze bijlage laat in een schema zien dat de zes domeinen dekkend zijn voor de Iv3-taakvelden voor gemeenten (2016). Iv3 (Informatie voor Derden) is een informatiesysteem waarin staat welke financiële informatie de provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regeling moeten verstrekken (bijvoorbeeld aan ministeries / CBS), en op welke wijze.

Lokale domeinen versus Iv3 hoofdfuncties	0. Algemeen bestuur	1. Openbare orde en veiligheid	2. Verkeer, vervoer en waterstaat	3. Economische zaken	4. Onderwijs	5. Cultuur en recreatie	6. Soc. voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	7. Volksgezondheid en milieu	8. RO en volkshuisvesting	9. financiering en algemene dekkingsmiddelen
Sociaal domein										
een gezonder Nederland met meer chronisch zieken				+			x	x		
zorg en sociale voorzieningen anders organiseren							+	+		
decentralisaties naar gemeente: jeugd, zorg, werk							+	+		
burgerkracht en burgermacht: maatschappelijke initiatieven							+	+		
vergrijzing biedt mogelijkheden participatie samenleving							+	+		
Domein ruimte			x					x	x	
verstedelijking en opkomst mega regio's			+					+	+	
mensen verhuizen naar plaatsen met hoge kwaliteit woonomgeving									+	
economische dynamiek beïnvloedt woningmarkt									+	+
vergrijzing beïnvloedt de woningmarkt									+	
toenemen ruimtelijke verschillen en krimp			+						+	
infrastructuur verandert langzaam			+							
toename mobiliteit bevolking, met name ouderen			+							
boerderijen verliezen agrarische functie en komen leeg te staan				+				+		
milieu, natuur en landschap onder druk door schaalvergroting landbouw								+		
Lokale economie, onderwijs en werkgelegenheid				x	x					
economische daadkracht steden neemt toe				+						+
'War of talent' continueert				+	+					
werkgelegenheid in regio's onder druk				+						
ruimtelijke verschillen op economisch gebied groter				+						
vergrijzing vitaliseert de lokale en regionale economie				+						
economische mogelijkheden vrijgekomen boerenerven				+						
bestrijden jeugdwerkloosheid en versterken band onderwijs en ondernemen				+	+					
arbeidsmarkt wordt flexibeler				+						
Cultuur, sport en recreatie						x				
groeidend besef economisch belang cultuur						+				
afnemende en nieuwe mogelijkheden voor actieve cultuur participatie						+				
digitale kunstbeleving						+				
'versporting' van de samenleving						+				
vrijtijdsbesteding						+				
invloed vergrijzing op recreatie						+				
Openbare orde en (sociale) veiligheid		x								
grotere rol particuliere veiligheidszorg		+								
ongeveer evenveel criminaliteit en lichte daling gevoelens onveiligheid		+								
opkomst nieuwe vormen georganiseerde criminaliteit		+								
nieuwe vormen grootschalige ordeverstoring		+								
opkomst cybercrime en cyberpesten		+								
waakzamere houding burgers tegenover internetcriminaliteit en schending privacy		+								
Bestuur, organisatie, gemeentelijke dienstverlening	x									x
veranderende verhouding tussen gemeente en samenleving	+									
improviseren als kernkwaliteit van de gemeente	+									
gemeenten gaan meer samenwerken	+									
gemeenten in een Europese context										

Bijlage II: inventarisatie van actuele en recente aandachtsgebieden in de gemeente Zoetermeer

Deze bijlage bevat een globale inventarisatie van thema's waar de gemeente zich mee bezighoudt, of in recente jaren mee bezig heeft gehouden. Dit overzicht is ontleend aan Programmabegrotingen van de afgelopen jaren, aan stemmingslijsten van de gemeenteraad en aan het hoofdlijnenakkoord 2014-2018. In de kolommen rechts is aangegeven bij welk(e) van der zes domeinen de thema's kunnen worden ondergebracht.

	sociaal domein	domein ruimte	lokale economie, onderwijs en werkgelegenheid	cultuur, sport en recreatie	openbare orde en (sociale) veiligheid	bestuur, organisatie en gemeentelijke dienstverlening
I. programmadoelstellingen 2016 - 2019 (nagenoeg gelijk aan 2015 - 2018)						
1. Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie: Iedereen werkt, leert en/of doet naar vermogen mee			x			
1.1 Bijdragen aan maatwerk in spelen en leren (ontwikkelingskansen, aansluiting onderwijs en werkgevers)						
1.2 Beperken uitval in het onderwijs						
1.3 Bevorderen van een beter vestigings- en ondernemersklimaat						
1.4 Bevorderen groei werkgelegenheid						
1.5 Stimuleren duurzame arbeidsparticipatie						
1.6 Voorzien in noodzakelijke middelen van bestaan (= vangnet / armoedebestrijding)						
2. Samen leven en ondersteunen: Vergroten zelfredzaamheid en participatie	x					
2.1 Bevorderen opgroeklimaat (preventieve) jeugdhulp, vroegtijdig signaleren, samenwerking professionals en vrijwilligers in dit veld)						
2.2 Bevorderen zorg op maat voor jongeren (jeugdhulp, via Meerpunt)						
2.3 Langer zelfstandig wonen						
2.4 Bevorderen gezondheid, veiligheid en welbevinden (volksziekten, psychosociale problemen, veiligheid)						
2.5 Meedoen naar vermogen, ongeacht aard van de beperking (o.m. stimuleren welzijnswerk, vrijwilligerswerk, mantelzorg)						
3. Leefbaarheid, duurzaam en groen: Bevorderen van een duurzame, veilige en aantrekkelijke leefomgeving		x				
3.1 Bevorderen duurzame ontwikkeling (restafval, CO2-reductie, natuur ervaren)						
3.2 Behouden aantrekkelijke & veilige openbare ruimte (= beheerdoelstelling)						
4. Vrije tijd: Stimuleren vrije tijds-klimaat				x		
4.1 Bevorderen laagdrempelig toegankelijke culturele en sportvoorzieningen						
4.2 Bevorderen bruis						
5. Veiligheid: Veiligheid en leefbaarheid					x	
5.1 Bevorderen van de veiligheid in de woning (inbraakgevoeligheid)						
5.2 Bevorderen /behouden veiligheid en leefbaarheid in de wijk (onveilige plekken, terugdringen verschillende vormen van overlast)						
5.3 Behouden veiligheid in de stad (aanpak hinder, criminaliteit, radicalisme)						
5.4 Kleinere doelstellingen m.b.t. handhaving; Rampen en Crisisbeheersing; opvang zwerfdieren.						
6. Dienstverlening en Samenspraak: Dienstbare gemeente						x
6.1 Continuëren klanttevredenheid						
6.2 Bevorderen van de samenspraak en communicatie						
7. Inrichting van de stad: Dynamische, functionele en mooie stad		x				
7.1 Bevorderen passende woonruimte voor iedere Zoetermeerder						
7.2 Bevorderen vernieuwende en gewenste functies voor stad en regio						
7.3 Bevorderen kwaliteit van gebouwde omgeving en publieke ruimte						
7.4 Behouden goede bereikbaarheid en bevorderen verkeersveiligheid						

	sociaal domein	domein ruimte	lokale economie, onderwijs en werkgelegenheid	cultuur, sport en recreatie	openbare orde en (sociale) veiligheid	bestuur, organisatie en gemeentelijke dienstverlening
II. programmadoelstellingen 2014 - 2017						
1. Sociale voorzieningen: Zoetermeer streeft naar een toekomstgerichte stad waar alle burgers in de samenleving participeren.	x					
1.1 Mensen aan het werk helpen						
1.2 Streng en rechtvaardig uitkeringen verstrekken						
1.3 Beschikbare armoedeverzoeken komen terecht bij hen die het nodig hebben						
2. Welzijn en zorg: Zoetermeer streeft naar een zorgzame stad met leefbare wijken	x	x				
2.1 Het leveren van een houdbare en betaalbare maatschappelijke ondersteuning door middel van een gekanteld zorg- en welzijnsbeleid						
2.2 Er is noodzakelijke zorg en/of ondersteuning geleverd aan mensen met een functiebeperking						
2.3 Er worden gebiedsgerichte Wmo-basisvoorzieningen geboden						
3. Duurzaam en groen: Zoetermeer streeft naar een duurzame en groene stad.		x				
3.1 Biodiversiteit wordt behouden en zo mogelijk verbeterd						
3.2 Energietransitie, afbouw gebruik fossiele energie door vergaande energiebesparing en opwekking van duurzame energie.						
3.3 Verlagen aantal ernstig geluidgehinderde woningen. Europese norm voor luchtkwaliteit is gehaald.						
3.4 Bevorderen hergebruik afval						
3.5 Duurzaam verwerken van het ingezamelde afval						
3.6 Het inzamelen en verwerken van hemel-, afvalwater en het nemen van grondwatermaatregelen.						
4. Jeugd en onderwijs: Zoetermeer streeft ernaar een stad te zijn waar het goed opvoeden en opgroeien is.			x			
4.1 Kinderen zijn opgegroeid onder begeleiding van "allemaal" opvoeders: preventief jeugdbeleid						
4.2 Jongeren hebben een baan met behulp van een eigen leerweg						
4.3 Jongeren zijn gezond, zelfredzaam, actief en maatschappijbewust en kunnen zelfstandig wonen, leven en met plezier vrije tijd besteden; positief jeugdbeleid						
4.4 De jeugd en hun ouders hebben (bij problemen) zorg op maat ontvangen in en/of buiten het gezin, op school en op weg naar werk						
5. Kunst, cultuur en bibliotheek: Zoetermeer streeft ernaar een vitale stad te zijn			x			
5.1 Actieve cultuurdeelname door zelf doen, talentontwikkeling.						
5.2 Versterking van het culturele klimaat in Zoetermeer: culturele instellingen en evenementen.						
5.3 Kennis en informatie voor iedereen door een laagdrempelige bibliotheek en mediabeleid.						
5.4 Behoud cultuurhistorische waarde van de stad.						
6. Sport en bewegen: Zoetermeer kiest voor welzijn en een gezonde samenleving				x		
6.1 Een blijvend hoge deelname aan sport- en beweegactiviteiten ter bevordering van het welzijn van alle inwoners en de Zoetermeerse samenleving.						
7. Veiligheid: Zoetermeer werkt aan een leefbare en veilige stad.					x	
7.1 Bewoners en ondernemers leveren actief een bijdrage aan de veiligheid in hun buurt (CP).						
7.2 Voorkomen en verminderen van overlast, geweld en criminaliteit						
7.3 Directe en indirecte gevolgen van een ramp voorzien en beheersen						
7.4 Het verstevigen van de gemeentelijke regierol ten aanzien van veiligheidsbeleid.						

		sociaal domein	domein ruimte	lokale economie, onderwijs en werkgelegenheid	cultuur, sport en recreatie	openbare orde en (sociale) veiligheid	bestuur, organisatie en gemeentelijke dienstverlening
8. Dienstverlening en bestuur: Zoetermeer streeft ernaar een dienstbare stad							x
8.1 Behoud Klanttevredenheid							
8.2 Transparant beleid en regelgeving							
8.3 Binnen wijknetwerken maatschappelijke problemen en oplossingen matchen.							
8.4 Efficiënte Bedrijfsvoering							
9.1 Inrichting van de stad: Zoetermeer streeft ernaar een vitale en bereikbare stad te zijn met leefbare, veilige en duurzame wijken, omgeven door een robuuste groenstructuur			x				
9.1 het ontwikkelingen van een goede ruimtelijke structuur van de stad							
9.2 Een goed bereikbare en verkeersveilige stad							
9.3 Ruimte voor functies als wonen, werken, voorzieningen, recreatie en groen in de stad							
9.4 De vastgoedportefeuille voldoet in kwaliteit, functie, omvang en ligging aan de beleidsmatig vastgestelde huisvestingsvraag van de gemeente							
10. Economie: Zoetermeer streeft naar een sterke economie			x	x			
10.1 Vestiging van nieuwe bedrijvigheid, behoud bestaande bedrijven en groei van de werkgelegenheid om het aanbod aan werkgelegenheid in Zoetermeer te vergroten en een gezonde, gedifferentieerde economische structuur te waarborgen							
10.2 Betere aansluiting van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt							
10.3 Een aantrekkelijk en gevarieerd vestigingsmilieu voor bedrijven om de gewenste toename van bedrijven en werkgelegenheid te kunnen realiseren							
10.4 Gericht ondersteunen van startende bedrijven en innovatieve en/of creatieve projecten vanuit de Zoetermeerse kenniseconomische structuur met zijn vier kansrijke sectoren							
10.5 Zorgdragen voor een kwalitatief goede en op de toekomst gerichte voorzieningsstructuur							
11. Wonen, bouwen en omgevingsrecht: Een aantrekkelijke woonstad blijven		x	x				
11.1 Een woningbestand dat kwalitatief en kwantitatief aansluit bij de behoefte van de samenleving.							
11.2 Een doelmatige benutting van het goedkope woningbestand en een rechtvaardige verdeling van de sociale woningvoorraad.							
11.3 Een omgeving die op het gebied van bouwen en milieu voldoet aan de eisen van planologische inpasbaarheid, welstand, veiligheid, gezondheid, functionaliteit, duurzaamheid en belastbaarheid voor het milieu conform de Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht (Wabo) en de onderliggende wetten en regels.							
12. Openbaar gebied: Zoetermeer streeft naar een leefbare stad			x				
12.1 Een openbare ruimte volgens de kwantitatieve en kwalitatieve onderhoudsnormen vastgelegd in de Basis Inrichting- en Beheervisie Openbare Ruimte.							
12.2 Het verhogen van de woonkwaliteit door het realiseren van kwaliteitsimpulsen in de openbare ruimte conform het collegeprogramma.							

	sociaal domein	domein ruimte	lokale economie, onderwijs en werkgelegenheid	cultuur, sport en recreatie	openbare orde en (sociale) veiligheid	bestuur, organisatie en gemeentelijke dienstverlening
III. thema's stemmingen raad afgelopen drie jaar + items uit het hoofdlijnenakkoord 2014 - 2018						
• verzelfstandiging gemeentelijke diensten / instellingen			X			X
• zwembaden ; overige sportaccommodaties			X	X		X
• commerciële sportvoorzieningen			X	X		
• visie op zwemmen; sportstimulering / sportintensivering	X			X		
• zorg / wmo	X					
• jeugdhulp	X					
• huishoudelijke hulp						
• samenwerking Pijnacker Nootdorp						X
• samenwerking MRDH / Haaglanden			X			X
• samenwerking Sociale werkvoorziening	X		X			X
• samenwerking omgevingsdienst Haaglanden		X				X
• samenwerking Veiligheidsregio					X	X
• samenwerking woningmarktregio Haaglanden		X				X
• GGD Zuidholland West	X					X
• waterschap		X				X
• regionaal beleidsplan politie					X	X
• handhaving; APV					X	X
• huisvesting onderwijs / kinderopvang		X	X			
• benoemingen (raad, externe organisaties / samenwerkingsverbanden / programmaraad / college / rekenkamer)						X
• omgevingsrecht / WRO		X				X
• bestemmingsplannen		X				X
• grondexploitatie		X	X			
• ontwikkeling Bleizo; vervoersknooppunt		X	X			
• entree Zoetermeer		X				
• stadsbouwmeester; ruimtelijke kwaliteit		X				
• onderwijs algemeen			X			
• islamitisch onderwijs			X			
• leerlingenvervoer			X			
• subsidies stichtingen / verenigingen; Algemene subsidieverordening				X		X
• wijkontwikkelingsplannen / wijkgericht werken	X	X	X			
• leefbaarheidsplannen, beeldkwaliteitsplannen, bestemmingsplannen per wijk		X				
• rekenkameronderzoek						X
• samenspraak; burgerparticipatie						X
• referendum						X
• burgerinitiatief						X
• gemeentelijke dienstverlening						X
• gemeentelijke huisvesting (Stadhuis)		X				X
• wonen: relatie met woningcorporaties		X				
• werkplein			X			
• werkgelegenheid jongeren			X			
• minimabeleid, armoedebeleid	X		X			
• innovatiefabriek			X			
• ondernemers, verbetering vestigingsklimaat		X	X			
• ICT-infrastructuur; glasvezelnetwerk		X	X			
• onkostenvergoeding / nevenfuncties						X
• verkeer / verkeersveiligheid		X				
• bereikbaarheid (algemeen / specifiek)		X				
• parkeerbeleid		X				
• mobiliteit		X				
• openbaar vervoer / RandstadRail		X				
• groen / biodiversiteit		X				

	sociaal domein	domein ruimte	lokale economie, onderwijs en werkgelegenheid	cultuur, sport en recreatie	openbare orde en (sociale) veiligheid	bestuur, organisatie en gemeentelijke dienstverlening
• groen - specifiek: platanen / bomenbeleid		x				
• basisregistratie personen						x
• bevolkingsontwikkeling						
• vluchtelingenproblematiek	x				x	
• wonen - Woonvisie		x				
• jongerenhuisvesting		x				
• afval, zwerfafval		x				
• afval, huisvuilinzameling		x				
aanvullend: thema's aangetroffen in o.a. hoofdlijnenakkoord 2014-2018						
• samenspraak						x
• openbaar wat openbaar kan						x
• zichtbaarheid bestuur						x
• sociale stad	x					
• leefbare stad		x				
• meedoen	x					
• doorlopende leerlijn			x			
• koppeling arbeidsmarkt - onderwijs			x			
• minder administratieve lasten			x			x
• arbeidsparticipatie			x			
• armoedebestrijding	x					
• passende woonruimte binnen redelijke termijn		x				
• langer zelfstandig wonen	x					
• levensloopbestendige woningen (ouderen)	x	x				
• duurzame woningen / energieneutraal		x				
• duurzame scholen sportverenigingen etc.		x				
• gezonde leefomgeving		x				
• energiescans		x				
• reductie verkeersgeluid		x				
• aanpak enge plekken		x			x	
• veilige routes / verlichting		x			x	
• terugdringen criminaliteit / initiatieven (zoals WAAKS en Waskracht) faciliteren					x	
• BOA's; cameratoezicht; Stadsmarshall					x	
• regierol jeugd en zorg	x					
• zorg dichtbij	x					
• uitgaan van ieders eigen kracht en zorg voor elkaar	x					
• vernieuwen dienstverlening zorg en welzijn	x					
• jeugdzorg: één gezin, één plan, één regisseur	x					
• door netwerkaanpak zorgvraag beperkt houden	x					
• mantelzorg faciliteren	x					
• bruis: hierdoor aantrekkelijke stad voor wonen en bedrijfsvestiging				x		
• aanmoedigen sport (breedte- en topsport)				x		
• positioneren stad vanuit voorsprong op gebied van leisure				x		
• kunst en cultuur toegankelijk				x		
• ondernemende houding culturele instellingen bevoren				x		
• Stadshart en Dorpsstraat verbinden		x		x		
• pionieren en vernieuwen?						

Bijlage III: gesprekspartners

algemene sessie op 12 november 2015

- Peter Al (afdeling Juridische aangelegenheden en Bestuursondersteuning - domein bestuur c.a.);
- Ria Eggink (afdeling Samenleving - sociaal domein; domein openbare orde en veiligheid);
- Jeffrey de Haas (Afdeling Stedelijke Ontwikkeling - domein ruimte);
- Hans Houtstra (afdeling Communicatie - domein bestuur c.a.);
- Ton Vermeulen (historicus, Historisch Bureau Het Fluitschip te Zoetermeer).

latere gesprekken

januari 2016

- Frank Slingerland (adviseur economie, Afdeling Stedelijke Ontwikkeling, telefonisch)

1 februari 2016

- Arie-Cees De Jong (manager, Afdeling Stadsbeheer)
- Peter de Visser (afdelingshoofd, Afdeling Stadsbeheer)

1 februari 2016

- Jan Kragt (adviseur citymarketing, Afdeling Communicatie)

2 februari 2016

- Coen Helderman (adviseur omgevingsbewust werken / samenspraak, Afdeling Communicatie)
- Silvia Viergever (communicatieadviseur, Afdeling Communicatie)

22 februari 2016

- Jerrel Denijn (stadsmarshall, afdeling Veiligheid, Vergunningen en Handhaving)

Bij alle gesprekken (algemene sessie en vervolggelassen), m.u.v. telefonisch contact met Frank Slingerland, waren tevens aanwezig:

- Cees Heeren (gemeentearchivaris, afdeling Informatie en Automatisering)
- Leonard Korevaar (adviseur, afdeling Informatie en Automatisering)
- Bert Ploeger (onderzoeker, afdeling Juridische aangelegenheden en Bestuursondersteuning)